

πηγήν πάσης ζωῆς.¹ Η πνευματική ζωή είχεν άνάγκην τοῦ Πλάτωνος, ό όποιος δὲν ἤργησε καὶ οὐδὲ άναφανῆ εἰς τὸν πνευματικὸν τῆς δύσεως ὄριζοντα.² Οπως ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀρκεσιλάου ὁ Σωκρατικὸς Πλάτων διὰ τῆς διαλεκτικῆς ἔδωκε νέαν ζωὴν εἰς τὴν φιλοσοφίαν, ὅπως ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Παναιτίου ὁ ἡθικὸς Πλάτων ἔθεσε τέλος εἰς τὸν σκεπτικισμὸν καὶ ἔδωκε νέας κατευθύνσεις εἰς τὴν φιλοσοφίαν καὶ σκέψιν, οὕτω καὶ κατὰ τὸν 15ον αἰώνα ὁ Πλάτων ἔρχεται νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν πνευματικὴν ζωὴν ἀπὸ τὸν Σχολαστικισμόν. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ Μεσαίωνος καὶ δι' ὅλων τῶν διαθλάσεων του δὲν ἔχασε τὴν δύναμίν του δ Πλατωνικὸς ἥλιος. Διὰ τοῦ Πλάτωνος κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Ἀναγεννήσεως ἐν Ἰταλίᾳ κατῆλθεν ὁ ἀνώτερος πνευματικὸς ἑκεῖνος "Ἐρως εἰς τὰς ψυχὰς διὰ νὰ ἀνυψώσῃ καὶ διδηγήσῃ αὐτὰς εἰς τὸ ὑπέρτατον, εἰς τὸ αἰώνιον καὶ ἀπόλυτον καλόν, ἀγοθὸν καὶ ἀληθές.

γ') **'Ο Πλατωνισμὸς κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἀπὸ τῆς Ἀναγεννήσεως ἐν Ἰταλίᾳ.**

Η ἀναγέννησις ἐν Ἰταλίᾳ προπαρεσκευάσθη μὲν ἀπὸ τὴν πνευματικὴν καὶ ψυχικὴν άνάγκην τῆς άνυψώσεως διὰ τῶν ἔργων τέχνης εἰς τὸν κόσμον τῶν Ιδεῶν, ἔλαβεν ὅμως περιεχόμενον καὶ μορφὴν διὰ τοῦ Πλάτωνος. Καὶ ὁ Πλάτων ἐφάνη εἰς τὸν πνευματικὸν δρίζοντα τῆς Δύσεως, ὅταν μεταξὺ τῆς Ἀνατολικῆς καὶ τῆς δυτικῆς Ἐκκλησίας ἤρχισαν νὰ διεξάγωνται διαπραγματεύσεις περὶ ἐνώσεως, ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου Ἰωάννης ὁ ὅγδοος ὁ Παλαιολόγος συνοδεύομενος ἀπὸ τὸν Πατριάρχην Ἰωσήφ καὶ ἐπτακοσίους ἵεράρχας καὶ φιλοσόφους, καθὼς καὶ ἀπὸ τὸν Νικόλαον Κουζάνον, τὸν θεωρούμενον πρωτοπόρον τῆς φιλοσοφικῆς ἀναγεννήσεως ἐν τῇ δυτικῇ Εὐρώπῃ, ἦλθεν εἰς τὴν Φερράραν τῆς Ἰταλίας κατὰ τὸ 1438, ὅπου συνεκροτήθη σύνοδος διὰ τὴν ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν. Κατὰ τὴν σύνοδον αὐτήν, ὅπως καὶ κατὰ τὴν ἐν Φλωρεντίᾳ μετὰ ἐν ἔτος, ὁ Γεώργιος Γεμιστὸς ἢ Πλήθων (1355-1450), ἀνήκων εἰς τὴν γενεάν καὶ χορείαν ἑκείνην τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων, ἡ ὅποια εἶχεν ἔξαρτήσει τὴν σωτηρίαν τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν Πλατωνικῶν θεωριῶν καὶ τὴν ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ἀναδιοργάνωσιν τῆς κοινωνίας καὶ πολιτείας, μετὰ τόσου ζήλου τοιούτου σχέσει καὶ πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλη-

σιῶν, ώστε ὁ ἀκροατής αὐτοῦ Κόσμος τῶν Μεδίκων ἐν Φλωρεντίᾳ ἀπεφάσισε τὴν ἰδρυσιν 'Ακαδημίας διὰ τὴν μελέτην καὶ τὴν διάδοσιν τῆς φιλοσοφίας τοῦ Πλάτωνος. 'Ο Κόσμος Μέδικος διάθεσεν εἰς τὸν Μαρσίλιον Φιτσίνον τὴν εἰς τὴν Λατινικήν μετάφρασιν τῶν διαλόγων τοῦ Πλάτωνος, τῶν Ἐννεάδων τοῦ Πλωτίνου, ὅπως εἶχε συγγράψει αὐτάς ὁ Πορφύριος, καὶ τῶν ἄλλων σπουδαίων διὰ τὴν μελέτην καὶ κατανόησιν τῆς Πλατωνικῆς φιλοσοφίας βοηθημάτων (Πυθαγορίων ἑπτῶν, «Ορῶν» τοῦ Σπενσείππου, τῶν συγγραφῶν Ἰαμβλίχου, Πορφυρίου, Συνεσίου, Πρόκλου, Φελλοῦ, Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου κλπ.). Τὸ ἔργον τοῦ Κόσμου συνεχίζει μετά περισσοτέρους ζήλου ὁ διάδοχος αὐτοῦ Αορέντζος Μέδικος, ὁ δποῖος ἐπίστευεν ὅτι ὁ ἀνθρωπός, οὗτε χριστιανός, οὗτε πολίτης καλός ἡμπορεῖ νὰ είναι ὀλευ τοῦ Πλάτωνος. 'Ο μαθητής τοῦ Πλήθωνος Βησσαρίων, ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν κίνησιν αὐτὴν διδάσκει καὶ διαδίδει τὴν Πλατωνικὴν φιλοσοφίαν ως καρδινάλιος ἐν Ρώμῃ, ὁ δὲ Γεωργίος ὁ Τραπεζούντιος περὶ τὸ 1459 μετέφρασεν εἰδικῶς διὰ τὸν ἡγεμόνα τῆς Φλωρεντίας τοὺς Νόμους τοῦ Πλάτωνος. Διὰ τῶν Πλατωνικῶν θεωριῶν ὁ πνευματικὸς ὄριζων ἐν Ἰταλίᾳ εύρυνεται παρὰ πολύ. Δὲν πρόκειται πλέον περὶ αἰσθητικῆς καὶ τέχνης μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ γνώσεως τοῦ θεοῦ, περὶ ἐρμηνείας τοῦ κόσμου, περὶ ἀνανασίας, καὶ περὶ ψυχῆς, συμφώνως πρὸς τὴν φιλοσοφίαν τοῦ Πλάτωνος, τὴν δποίαν προσπαθοῦν οἱ φιλόσοφοι τῆς ἀναγεννήσεως μετὰ τοῦ Μαρσιλίου Φιτσίνου νὰ φέρουν ὅσον τὸ δυνατὸν ἐγγύτερον πρὸς τὸν Χριστιανισμὸν καὶ νὰ συμβιβάσουν πρὸς τὰς θεωρίας τοῦ Ἀριστοτέλους. (Ιωάννης Πίκος 1494 «complatonicus»).

Εἰς τοὺς περὶ "Ἐρωτος ως βάσεως τῆς φιλοσοφίας διαλόγους (Dialogi de amiose) Λέοντος τοῦ Ἐβραίου (Leo Hebraeus † 1520), ὁ Πλατωνικὸς "Ἐρως ἀναγνωρίζεται ως μόνον μέσον προσεγγίσεως πρὸς τὸν Θεόν καὶ γνώσεως αὐτοῦ τοῦ καλοῦ, ἀπὸ τὸ δποῖον, προέρχονται ὅλα τὰ ἄλλα μερικὰ καλά. 'Ο ἐκ Καμπανίας Augustinus Niphus (Depulchro—1540) ἐρμηνεύει τὸ καλὸν ως ἐνέργειαν τοῦ ἀγαθοῦ, ως ἀκτινοβολίαν τοῦ Θεοῦ «καθιστῶσαν τὸν νοῦν καλόν, κοσμοῦσαν τὸ πνεῦμα διὰ τῶν Ιδεῶν, ἐμβάλλουσαν εἰς τὴν γῆν τοὺς ἐγκλείοντας ἐν ἑαυτοῖς τὰς μορφάς σπόρους, ἐξεγενίζουσαν καὶ καλλύνουσαν τὴν ὑλην διὰ τῶν μορφῶν» κλπ. Καὶ εἰς τὰς περὶ κοινωνίας καὶ Πολιτείας ἀντιλήψεις τῆς ἀναγεννήσεως ἐπιδρᾷ ισχυρῶς ὁ Πλάτων, εἰς τὸν δποῖον καταφεύγουν ὅσοι δὲν ικανοποιοῦνται ἀπὸ τὰς θεωρίας τοῦ Μακιαβέλη καὶ τοῦ

Χόμπς (Thomas Hobbes 1588–1687). Ή «Ούτοις» τοῦ Θωμᾶ Μόρου (1516), ή «Ηλιούπολις» (*Civitas solis κλπ.*) τοῦ Θωμᾶ Καμπανέλλα (+1639) δηπου ὁ ἀρχηγὸς καὶ κυβερνήτης πάριστάνεται ὡς ἥλιος χρησιμοποιῶν τὰς τρεῖς συγκρατούσας τὴν κοινωνίαν καὶ πολιτείαν δυνάμεις: τὴν ἰσχὺν (*potentia*), τὴν σοφίαν (*sapientia*) καὶ τὴν ἀγάπην (*amor*), τέλος αἱ περὶ Πολιτείας καὶ Νόμων θεωρίαι τοῦ Φραγκισκοῦ Πατρικίου (*Patricius De institutione rei publicae Paris 1575*) κλπ. στηρίζονται εἰς τὸν Πλάτωνα, μόλιονότι ἐκδηλοῦν καὶ ἴδιαιτέρας διαθέσεις καὶ ἀντιλήψεις τῶν συγχραφέων.

Αἱ περὶ φυσεώς θεωρίαι καὶ αἱ πρόοδοι τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν μετά τὴν ἐποχὴν τῆς ἀναγεννήσεως, ὀφείλουν παρὰ πολλὰ ἐπίστης εἰς τὴν φιλοσοφίαν τοῦ Πλάτωνος. "Οπως τὸν Μιχαὴλ "Ἀγγέλον ὁ Πλατωνικὸς" Ἐρως κινεῖ καὶ καθοδηγεῖ, οὗτος καὶ αἱ ἥλιοκεντρικαὶ θεωρίαι μετά τῶν περὶ κόσμου ἀρμονιῶν κατὰ Πλάτωνα, κινοῦν καὶ καθοδηγοῦν τὸν Κοπέρνικον, τὸν Κέπλερ (1550–1640), τὸν Γαλιλαῖον (1564–1641). Κατὰ τοῦ ἐμπειρισμοῦ καὶ τοῦ ὑλισμοῦ τοῦ Βάκωνος (Bacon) καὶ τοῦ Χόμπς (Hobbes) ἐν Ἀγγλίᾳ ἀντιτάσσουν οἱ Ralph Cudworth († 1688) καὶ Henry More († 1687) κλπ. τὸν νοολογισμὸν καὶ τὰς ἴδεας, κατὰ τῆς ἥθικῆς σχετικότητος τὴν περὶ αἰωνίων καὶ ἀμεταβλήτων ἥθικῶν νόμων θεωρίαν. Τῶν τελευταίων τούτων ὑπῆρξε μαθητὴς ὁ Newton (Νιούτων, Neutōn 1642–1727), δστις τὴν πολλαπλότητα καὶ πολυμορφίαν τῶν ἀντικειμένων ἔρμηνει διὰ τῶν ἴδεῶν, εἰς δὲ τὰς περὶ Ἐλξεως καὶ ἐπιδράσεως ἔξ αποστάσεως (*actio in distans*) παρουσιάζει ἀνάπτυξιν καὶ διαμόρφωσιν θεωριῶν τῶν παλαιοτέρων (Φιλολάου, Πλάτωνος, Θέωνος, Ἀλεξάνδρου τοῦ ἔξ Ἀφροδισιάδος). Καὶ αἱ περὶ χώρου ὡς αἰθητηρίου τοῦ Θεοῦ (*sensorium dei*) καθὼς καὶ αἱ περὶ πανταχοῦ παρουσίας τοῦ Θεοῦ καὶ περὶ θείας προνοίας ἀντιλήψεως τοῦ Νεύτωνος προέρχονται ἀπὸ τὴν Πλατωνικὴν ἴδεολογίαν.

Διὰ τοῦ φιλοσοφικοῦ συστήματος τοῦ Καρτεσίου (*Descartes 1596–1650*) ἐνισχύεται ὁ Πλατωνισμός, ὁ δποῖος καὶ κυριαρχεῖ καθ' δλον τὸν 17ον αἰῶνα διὰ τῶν φιλοσοφικῶν θεωριῶν τοῦ Σπινόζα (1632–1677) καὶ τοῦ Λάιμπνιτς (*Leibniz 1646–1716*), μόλιονότι εἰς πολλούς ἐκ τῶν φιλοσόφων τῆς ἐποχῆς αὐτῆς πολὺ δλίγον ἐνσυνείδητος είναι ἡ ἐπίδρασις τοῦ Πλάτωνος. Ο Πλάτων εἶχε συνυφανθῆ ἀδιασπάστως πρὸς τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν ἐπιστήμην, ἡ δποία ἐπάλαιε καὶ ἡγωνίζετο

κατά τοῦ ὄλισμοῦ καὶ τῶν συγγενῶν πρὸς τοῦτον φιλοσοφικῶν κατευθύνσεων. Αἱ μαθηματικαὶ μέθοδοι τοῦ Καρτεσίου καὶ τοῦ Σπινόζα καὶ αἱ θεωρίαι τῶν δικαιοναλιστῶν λεγομένων: Arnold Geulinex (1680–1732), Nicole Malebranche (1638–1715), τοῦ Pierre Nièole καὶ τοῦ Πασκάλ, καθὼς καὶ αἱ φιλοσοφικαὶ θεωρίαι τῶν "Αγγλων George Berkeley (1685–1753), J. Collier, J. Toland κλπ. δὲν εἶναι καὶ δσχετοὶ πρὸς τὴν φιλοσοφίαν τοῦ Πλάτωνος. Καὶ εἰς τὰς περὶ κοινωνίας καὶ πελίτειας θεωρίας καὶ ἀντιλήψεις τοῦ 18ου αἰώνος ὑπάρχει ἐπίδρασις τοῦ Πλατωνισμοῦ, ἀν καὶ ὁ Rousseau θέλει νὰ φαίνηται ἀνεξάρτητος καὶ πρωτότυπος διὰ τῶν περὶ φυσικῆς καταστάσεως καὶ φυσικοῦ δικαίου θεωριῶν του. Τὸ κοινωνικὸν τοῦτου Συμβόλαιον φέρει ἀμέσως εἰς τὸν νοῦν δσα σχετικῶς ἐν τῇ Πολιτείᾳ τοῦ Πλάτωνος (369b γ.ξ.) περιλαμβάνονται. Ο Μούτεσκι ἔιετέλει ώς λέγεται ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν Νόμων τοῦ Πλάτωνος ὅταν ἐσχεδίαζε τὴν μορφὴν τοῦ Πολιτεύματος τῶν "Ηνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς. Πολλὰ ἐπίσης ἐκληρονόμησεν ἀπὸ τὸν Πλάτωνα καὶ ἡ Σχολὴ τοῦ Chr. Wolff ἐν Γερμανίᾳ (1679–1754) ἀπὸ τε γνωσεολογικῆς, ἀπὸ μεταφυσικῆς, ἀπὸ ἡθικολογικῆς κλπ. ἀπόψεως. Η θεωρία ὅτι ἡ κατ' αἰσθησιν γνῶσις ἀποτελεῖ πρῶτον στάδιον τῆς ἀνωτέρας νοολογικῆς τοιαύτης δὲν ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τὴν σχετικὴν Πλατωνικὴν θεωρίαν. Η αἰσθητικὴ τοῦ Baumgarten (Μιτάουμγκάρτεν Aesthetica 1750), ὅπου πρόκειται περὶ φιλοσοφικῆς ἐρμηνείας τοῦ καλοῦ, ἡς τοῦ εἰς τὰς αἰσθήσεις ὑποπίπτοντος τελείου, πλήρους καὶ ἀρμονικοῦ, πρὸς τὸν σκοπὸν ἐρμηνείας τῆς λογικῆς καὶ διανοητικῆς γνώσεως, εἶναι συγγενῆς πρὸς τὰς θεωρίας τοῦ Πλάτωνος, μδονότι οὕτος δὲν ἐκτιμᾷ τόσον τὴν κατ' αἰσθησιν ἀντίληψιν καὶ ἡ νεωτέρα αἰσθητικὴ περιορίζεται εἰς τὸ ἀπὸ ὑποκειμενικῆς ἀπόψεως καλὸν ἐρμηνεύουσα τοῦτο ψυχολογικῶς. Πολὺ μεγαλυτέραν ἐπίδρασιν ἀσκεῖ ἡ φιλοσοφία τοῦ Πλάτωνος κατὰ τὴν περίοδον ταύτην εἰς τὸν Winkelmann (Winkelmann), δστις εἰς τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ καλοῦ ἀναγνωρίζει τὴν δόδὸν πρὸς τὸ θεῖον καὶ ὑπέροχον, καὶ τὴν τέχνην θεωρεῖ μέσον αἰσθητοποιήσεως τοῦ ίδεώδους καὶ ἀπολύτου. Διὰ τοῦ Winkelmann ἐγνώρισε τὸν Πλάτωνα ὁ Goethe (Γκαΐτε), τοῦ ὅποίου χαρακτηρισμὸν τοῦ Πλάτωνος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πίνακος τοῦ Raaffäjl: «Ἡ Σχολὴ τῶν Ἀθηνῶν» ἔχομεν περιλάβει εἰς τὸ πρῶτον μέρος τοῦ παρόντος βιβλίου. Ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς «ἄφορισμούς», εἰς τὸν «Tasso», εἰς τὰς περὶ «πρωταρχικοῦ φυτοῦ» καὶ εἰς τὰς περὶ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΟΦΙΛΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΙΔΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΤΕΡΙΟΥ

χρωμάτων (Farbenlehre) θεωρίας τοῦ ποιητοῦ Γκαΐτε ἀποντῶμεν ἀντιλήψεις καὶ τὴν θεοιθεωρίαν τοῦ Πλάτωνος, ἀδιάφορον ἢν ὁ Γκαΐτε δὲν εἶχεν ἀναγνώσει τοὺς διαλόγους· τούτου καὶ ἐγνώριζεν ἔνα Νεοπλατωνικὸν μᾶλλον Πλάτωνα 'Ο G. E. Lessing (Λέσιγκ 1729–1781) εἰς τὰς περὶ διαπαιδαγωγήσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους θεωρίας του παρουσιάζει ἐπίσης ἐπίδρασιν τοῦ Πλάτωνος. Περισσότερον δικαῖος καὶ ἀπὸ τοῦ Γκαΐτε καὶ ἀπὸ τὸν Λέσιγκ ὁ ποιητὴς Σίλλερ (Fr. Schiller) ἔξυμνησε «τὰς καθαρὰς καὶ αἰωνίας μορφάς τὰς ὑπαρχούσας εἰς ἄλλας σφαίρας», τὴν εἰς τὰς ἐκτάσεις τοῦ φωτὸς θείαν μεταξύ θεῶν κινουμένην μορφήν, καὶ περιέγραψε «τὰς ἀτραπούς, οἵ ὅποιαὶ ἀπὸ τὰ κατ' αἰσθησιν ὀδηγοῦν εἰς τὰ αἰώνια, εἰς τὰ ἀνεξάρτητα χώρου καὶ χρόνου ἀγαθὰ» (Πρβλ. Fr. Schiller: Das Reich der Sehnen 1795, Das Ideal und das Leben). Τὸ διτὶ ἔθεωρει ἀπαραίτητον τὴν μηχανικὴν καὶ ὅχι σκοπιμολογικὴν ἔρμηνείαν τῆς φύσεως δὲν ἀπεμάκρυνε τὸν Schiller: ἀπὸ τὸν Πλάτωνα, διότι ἀπὸ τοῦτον καὶ ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους Ἑλληνας ἔξηρτα τὴν ἀνανέωσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν ἴδεωδῶν. Αἱ «Ἐπιστολαὶ» αὐτοῦ περὶ διαπαιδαγωγήσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους (1795) παρουσιάζουν Πλατωνικὰς ἀντιλήψεις. Καὶ κατὰ τὴν χρονικὴν αὐτὴν περίοδον ὁ Φαίδων τοῦ Πλάτωνος ἐπαρηγόρει ἐκείνους οἵ δικοῖοι δὲν ἡσαν ἰκανοποιημένοι ἀπὸ τὰς ὑλιστικὰς θεωρίας. Τὸ βιβλίον τοῦ M. Mendelssohn (Μέντελσον): «Phaedon oder die Unsterblichkeit der Seele 1765» ἀνεγινώσκετο εὐχαρίστως ὅπως προσήρμοζε Πλατωνικὰς θεωρίας εἰς ἀντιλήψεις περὶ ζωῆς τῶν χρόνων τῆς λεγομένης διαφωτίσεως (Ausklärung).

Ἡ περαιτέρω πορεία τῆς ἔξελίξεως τῆς πνευματικῆς ζωῆς ἔφερεν εἰς τὴν διὰ τῆς φιλοσοφίας τοῦ Καντιού (1724–1804) στήριξιν τῆς γνώσεως εἰς ἄλλας βάσεις καὶ εἰς τὴν ἀπόρριψιν τῆς Μεταφυσικῆς. Τοῦτο, μετὰ τῆς ἐνισχύσεως καὶ ἀναπτύξεως τῶν ἴστορικῶν ἔρευνῶν, ἔφερεν εἰς τὴν διάκρισιν μεταξὺ Νεοπλατωνισμοῦ καὶ γνησίου Πλατωνισμοῦ, οὗτο δ' ὁ Πλάτων λαμβάνει ἄλλην καὶ πολὺ μεγαλυτέραν σημασίαν ἐν τῇ ιστορίᾳ καὶ τῇ ἔξελίξει τῆς πνευματικῆς ζωῆς. 'Ἄλλ' ὁ Κάντιος ἐπολέμησε κυρίως τὰς «μεταφυσικὰς ἀκροβασίας καὶ φαντασιοπληξίας» ὅχι καὶ τὰς ἴδεας καθ' ἐαυτάς. Τὸ «καθ' αὐτὸ διατικείεν» (Ding an sich) δὲν είναι παρὰ ἡ ἴδεα ἀνευ ἀναγνωρίσεως ὑπάρχεις τῆς πέραν καὶ ἐπέκεινα πάσης ούσίας καὶ ὑπάρχεις. Τὰς ἴδεας τοῦ Πλάτωνος θεωρεῖ ὁ Κάντιος πραγματικότητας διὰ τοῦ νοῦ καὶ ὅχι διὰ τῶν αἰσθήσεων καθισταμένας γνωστάς.

όρους ἀπαραιτήτους διά νά φθάσῃ ή διάνοια εἰς ἐπίπεδα ἀνώτερα τῆς ἐμπειρίας. Ἐκτιμᾷ πάρα πολὺ τὴν ἐκ τῶν ίδεων παραγωγὴν τῶν ἀρετῶν, διότι «ἄν ή ἀρετὴ ἔξηρτατο ἐκ τῆς ἐμπειρίας, τότε οὐδὲ εἴχομεν Ἡθικὴν διαφέρουσαν καὶ παραλλάσσουσαν κατὰ πρόσωπα καὶ κατὰ περιστάσεις. Τὸ διτὶ οὐδεὶς ἀνθρωπος εἶναι δυνατὸν νὰ ζῇ καὶ ἐνεργῇ ἐν πλήρει συμφωνίᾳ πρὸς ὅ,τι ἐπιτάσσει ή ίδεωδης ἡθική, τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ή ίδεα τῆς ἀρετῆς εἶναι χιματική, διότι ή κρίσις περὶ ἀξίας κλιτικῶν πράξεων στηρίζεται εἰς τὴν συσχέτισιν τούτων πρὸς τὸ ἀπόλυτον μέτρον, πρὸς τὴν ίδεαν. «Εἰς τὸν Πλάτωνα» λέγει ὁ Κάντιος, «πρέπει ὁ ἀναγνώστης νὰ εύρισκῃ ἀληθείας καὶ ἀξίας αἰώνιως ἰσχυούσας ὅπου καὶ ὅταν δὲν δύναται νὰ ἀνακαλύψῃ τοιαύτας, δὲν πρέπει νὰ κατηγορῇ τὸν φιλόσοφον, ἀλλὰ νὰ ἔντείνη τὰς δυνάμεις του νὰ ἔννοησῃ καὶ κατανοησῃ αὐτόν». (Πρβλ. Kritik d. reinen Vernunft, Elementarlehre Von den Jdeen). Μετά τὸν Κάντιον ἡ γερμανικὴ ίδεαλιστικὴ φιλοσοφία ἐκτιμᾷ καὶ μελετᾷ πάρα πολὺ τὸν Πλάτωνα. Ὁ Ἔγελος (Georg Wilh. Friedr. Hegel 1770–1831) θεωρεῖ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν ίδεαν ἐν καὶ τὸ αὐτό. «Υπάρχει ἀλήθεια, κατ' αὐτόν, ἐφ' ὃσον ὑπάρχει ίδεα εἰς ἐν πρᾶγμα. Ἡ ίδεα εἶναι ἐνότης ἔννοιας καὶ ἀντικειμενικότητος. (Πρβλ. Wissenschaft der Logik). Ἀνάπτυξιν τῆς διαλεκτικῆς τοῦ Πλάτωνος διακρίνει εἰς τὴν διαλεκτικὴν τοῦ Πρόκλου. Καὶ ὁ Φίχτε (Fichte 1762–1814), ὅπως καὶ ὁ Σέλιγκ (Schelling 1775–1854) συνδέονται καθ' ὅμοιον τρόπον πρὸς τὸν Πλάτωνα, διὰ τοῦ Νεοπλατωνισμοῦ δηλαδή, τοῦ ἀναπτύξαντος, κατ' αὐτούς, τὴν διαλεκτικὴν καὶ τὴν ίδεοθεωρίαν. Διὰ τοῦ Σλάιερμαχερ μαχερ ὁμως (Friedrich Ernst Schleiermacher 1768–1834), ὁ διποίος μετέφρασε τοὺς διαλόγους τοῦ Πλάτωνος εἰς τὴν γερμανικὴν γλῶσσαν, καὶ ἐνεβάθυνεν εἰς αὐτὸν τὸν Πλάτωνα, χωρίζεται ὁ Νεοπλατωνισμὸς ἀπὸ τὴν Πλατωνικὴν φιλοσοφίαν.

Ο Σλάιερμαχερ ἀσχοληθεὶς ίδιαιτέρως εἰς τὴν Ἡθικὴν καὶ εἰς τὴν κατὰ Πλάτωνα φιλοσοφικὴν μέθοδον, εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὰς θεωρίας τοῦ Πλάτωνος ὅπως περιλαμβάνονται εἰς τοὺς διαλόγους, τὸν σκοπὸν τῆς συγγραφῆς τῶν ὅποιων καὶ τὴν κατάτάξιν ή διαδοχικὴν σειράν, ἐπέδιδεν εἰς πρόγραμμα διδακτικὸν τοῦ Πλάτωνος. Διὰ τοῦ Σλάιερμαχερ ή ἐπιστήμη ἔστρεψε τὴν προσοχὴν τῆς πρὸς τὴν γένεσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς Πλατωνικῆς φιλοσοφίας, πρὸς τὸ εἶδος καὶ τὸν βαθμὸν τῆς ἐπιδράσεως αὐτῆς ἐπὶ τὴν πνευματικὴν ζωὴν, καὶ πρὸς τὴν μεγάλην τοῦ

φιλοσόφου προσωπικότητα καθ' ξαυτήν. 'Ο Ιδος αίών χαρακτηρίζεται, ἀφ' ἐνὸς μὲν διὰ τῆς ἐρεύνης τῆς γνησιότητος, τῆς χρονολογικῆς σειρᾶς, τοῦ σκοποῦ τῆς συγγραφῆς καὶ τῆς πρὸς ἄλληλους σχέσεως τῶν διαλόγων, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τῆς μέσω τοῦ ἀναπτυχθέντος θεαλισμοῦ ἐπιδράσεως τοῦ Πλάτωνος εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν πνευματικήν ζωήν, ἡ ὅποια, κοτά περιόδους κρίσεων, πρὸς αὐτὸν στρέφεται διὰ νὰ ἀντλήσῃ νέας δυνάμεις. Τοιαῦται ἐρευναὶ ἀρχίζουν κυρίως ἀπὸ τοῦ 1839, ὅτε δ. Carl Fr. Hermann (Platons Leben und System) κατέρριψε τὴν θεωρίαν τοῦ Schleiermacher περὶ διδακτικῆς μεθδικότητος ὡς σκοποῦ συγγραφῆς τῶν διαλόγων, καὶ ἀπέδειξεν ὅτι οὗτοι συνεγράφησαν συμφώνως πρὸς λαβοῦσαν χώραν πνευματικήν καὶ ἐπιστημονικήν ἔξελιξιν τοῦ Πλάτωνος. 'Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τελευταίας ταύτης θεωρίας διακρίνονται: ἡ Σωκρατικὴ περίοδος τῆς Πλατωνικῆς φιλοσοφίας, καθ' ἥν οἱ δρισμοὶ τῆς ἀρετῆς καὶ τὸ δρίζειν ἐν γένει ἀπετέλουν ἀντικείμενον ἐρεύνης, ἡ περίοδος τῆς ἀκμῆς, καθ' ἥν ἀνεκαλύφθησαν αἱ ίδεαι καὶ ἐλύθησαν τὰ πολιτικοκοινωνικά καὶ τὰ μεταφυσικά προβλήματα, ἡ περίοδος τῆς γεροντικῆς ἡλικίας καὶ παρακμῆς, καθ' ἥν ἡ ιδεοθεωρία κρίνεται καὶ ἐπιδρᾷ ὁ Πυθαγορισμὸς καὶ ὁ μυστικισμὸς ἐπὶ τὸν Πλάτωνα. 'Ως σύνολον ἡ Πλατωνικὴ φιλοσοφία προύκάλεσε τὴν προσοχὴν καὶ εἰς τὰς ἐσωτερικὰς αὐτῆς σχέσεις καὶ συνδέσεις καὶ ἐκίνησε τὸ ἐνδιαφέρον πρὸς συστηματικήν παράστασιν. Τοῦτο ἐπιχειροῦν δ. Ed. Zeller (Die Philosophie der Griechen), δ. Windelband, δ. Ritter κ. ἀ. ἀκολουθοῦντες καὶ τὰς ἀντιλήψεις τοῦ Ἐγέλου (Hegel). 'Ο P. Shorey (The Unity of Platons thought) μετὰ τοῦ Haus v. Apenni, προσπαθοῦν νὰ συμβιβάσουν τὰς περὶ διδακτικῆς μεθόδου θεωρίας τοῦ Schleiermacher πρὸς τὰς περὶ ἔξελίξεως θεωρίας τοῦ Hegeliani. 'Υπάρχουν καὶ πολλοὶ ἄλλοι, οἱ ὅποιοι κατὰ τὴν περιγραφὴν καὶ παράστασιν τῆς Πλατωνικῆς φιλοσοφίας, ἡ ἀκολουθοῦν τὴν περὶ ἔξελίξεως θεωρίαν, ἡ ἐλευθέρως συνδυάζουν τὰ περιεχόμενα τῶν διαλόγων (Th. Gomperz, C. Ritter, Übergang κλπ.).

Διὰ τοῦ θεαλισμοῦ καὶ τῶν φιλοσοφικῶν συστημάτων φαίνεται ἡ ἐπίδρασις τοῦ Πλάτωνος εἰς τὴν πνευματικήν ζωήν, μέσω τῶν θεωριῶν τοῦ Λότσε (1817–1881), τοῦ Zeller, καὶ τῶν Νεοκαντιανῶν λεγομένων: P. Natogr, H. Cohen, E. Hoffmann κ. ἄ., οἱ ὅποιοι ἀναπλάττουντες καὶ συγχρούσοντες τὴν φιλοσοφίαν τοῦ Καντίου πρὸς ἀναζωγόνησιν τῆς φιλοσοφικῆς σκέψεως, ἡσχολήθησαν καὶ εἰς τὰς φιλοσοφικὰς θεω-

ρίας τοῦ Πλάτωνος, περὶ τοῦ ὅποιου δχ^η ὀλίγα φιλοσοφικά συγγράμματα συνέγραψεν.

Κατὰ τὴν μακραιώνα ἔβελιξιν καὶ ἱστορίαν τῆς πνευματικῆς ζωῆς ἔχει παρατηρηθῆ^{τη} ὅτι αἱ κρίσεις καὶ ὁ πισθιδρομήσεις λαμβάνουν χώραν ὅταν ἐγκαταλείποται ὁ Ιδεαλισμός καὶ ἐπικρατῇ ὁ ὑλισμός, ὁ ἐμπειρισμός, ὁ δογματισμός καὶ ὁ σκεπτικισμός. Ἡ παρακμή αὐτῆς προκαλεῖ τὸν Ιδεαλισμὸν διὰ νὰ ἀρχίσῃ καὶ πάλιν ἡ πρὸς τὰ ἄνω πορεία τῶν ψυχῶν καὶ τῶν πνευμάτων. Ἀξιον δὲ σημειώσεως είναι ὅτι μετὰ τοῦ τοιούτου Ιδεαλισμοῦ ἀναρεώνεται ἐκάστοτε ἡ μελέτη καὶ ἡ ἐπίδρασις τοῦ Πλατωνισμοῦ καὶ τῆς Πλατωνικῆς φιλοσοφίας. Οὗτως καὶ μετὰ τὸν Εύρωπαϊκὸν πόλεμον, ἡ ἀπὸ τῶν ὑλιστικῶν καὶ ὄλλων τοιούτων ἀντιλήψεων καὶ θεωριῶν ἀπελευθέρωσις τῆς πνευματικῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐπιστήμης, γίνεται διὰ στροφῆς πρὸς τὸν Ιδεαλισμόν, πρὸς τὸν Πλάτωνα, καὶ πρὸς τὴν ἀρχαίαν φιλοσοφίαν. Δὲν πρόκειται δὲ τώρα περὶ ἀναπλάσεως, διαμορφώσεως καὶ ἐφαρμογῆς τῆς Πλατωνικῆς φιλοσοφίας, ὅλλα περὶ κατανοήσεως ταύτης διὰ τῆς προσωπικότητος τοῦ φιλοσόφου καὶ γνώσεως τῶν πηγῶν τοῦ ζῆλου καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ διὰ τὴν ἐπιδίωξιν τῆς πραγματοποίησεως ἀνωτέρων ιδεωδῶν. Ἀπὸ τὸν ζῆλον καὶ ἐνθουσιασμὸν αὐτὸν τοῦ Πλάτωνος θέλει νὰ ἀντλήσῃ δυνάμεις καὶ θάρρος ἡ σύγχρονος πνευματική ζωή. Καὶ μετὰ τοῦ πρακτικοῦ τούτου σκοποῦ, καὶ ἀπὸ θεωρητικῆς ἀπόψεως λαμβάνει ἄλλην τροπὴν καὶ φάσιν ἡ ἐρευνα τοῦ Πλάτωνος καὶ τῆς φιλοσοφίας του. Εἰς τὸ κέντρον τίθεται ἡ προσωπικότης αὐτοῦ. "Οπως δὲ A. Deissmann διὰ τῆς βιογραφίας ὑπὸ νέον φῶς παρουσίασε τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, οὕτω καὶ δὲ Βιλαμόβιτς (Ultich von Wilamowitz-Moellendorf) διὰ τῆς ἐμβαθύνσεως εἰς τὰ κατὰ τὴν προσωπικότητα τοῦ Πλάτωνος καὶ διὰ τῆς παραστάσεως αὐτοῦ ὡς ἰδιοτυπίας πνευματικῆς ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ περιβάλλοντος, προσπαθεῖ νὰ δοδηγήσῃ εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς ψυχῆς καὶ τῆς ἡθικῆς καὶ πνευματικῆς ἰδιοσυγκρασίας τοῦ φιλοσόφου, ὃπόθεν ἡ γνῶσις καὶ ἐκτίμησις τῆς Πλατωνικῆς φιλοσοφίας δύναται νὰ ἔχῃ ἀμεσον καὶ μᾶλλον εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τὰς ψυχὰς τῶν συγχρόνων. Τὸν Βιλαμόβιτς ἀκολουθοῦν πολλοὶ εἰς τὴν τοιαύτην ἐρευναν τοῦ Πλάτωνος, ἐκαστος δύμως κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον, ἀναλόγως πρὸς τὰς ἀντιλήψεις καὶ θεωρίας του περὶ ζωῆς καὶ περὶ ψυχῆς, ἐφαρμόζει ιδίαν μέθοδον καὶ ὑπὸ διάφορον ὅπωσδήποτε φῶς παρουσιάζει τὴν προσωπικότητα τοῦ Πλάτωνος. Τοῦτο διακρίνει τις εἰς τὰ περὶ Πλάτωνος ἔργα τῶν συγχρόνων: τοῦ

W. Jaeger, τῶν ὀπαδῶν τοῦ Stefan George, τοῦ I. Stenzel, τοῦ E. Horneffer, τοῦ Ernst Hewald, τοῦ Paul Friedländer κ.ἄ. 'Η γυνησιότης τῆς ἐθδόμης' Επιστολῆς, ἡ ὅποια χαρακτηρίζεται ως αὐτοβιογραφία τοῦ Πλάτωνος H. Gomperz) ἔδωκεν ἀφορμήν εἰς πολλὰς καὶ ποικίλας ἀναλύσεις καὶ ὑποθέσεις περὶ τε τῆς προσωπικότητος καὶ περὶ τῆς φιλοσοφίας τοῦ Πλάτωνος καὶ περὶ τῆς Ἀκαδημίας.

'Εν 'Ἐλλάδι ἀπό τῆς ἀλώσεως τῆς Κων) πόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων, ἐπιδρά ὁ Πλατωνισμὸς ὃπως εἶναι συνυφασμένος πρὸς τὴν 'Ἑλληνικὴν πνευματικὴν ζωὴν. Εἰς τὰς διαφόρους Σχολὰς καὶ ἀπό τοὺς διδασκάλους τοῦ γένους, πρὸ τοῦ 19ου αἰώνος, ἐδιδάσκετο ὁ Πλάτων φιλολογικῶς μᾶλλον. Μετὰ τὴν ἴδρυσιν τῆς ἐν Κερκύρᾳ Ἰονίου Ἀκαδημίας (1824—1864) καὶ τοῦ ἐν 'Αθήναις Πανεπιστημίου, ἡ φιλολογικὴ καὶ φιλοσοφικὴ ἔρευνα καὶ μελέτη τοῦ Πλάτωνος γίνεται μεγαλυτέρα καὶ συστηματοποιεῖται περισσότερον, δὲν διακρίνεται ὅμως καθαρῶς Πλατωνικὴ τις φιλοσοφικὴ κατεύθυνσις εἰς τὰς θεωρίας τῶν νεοελλήνων φιλοσόφων καὶ καθηγητῶν τῆς φιλοσοφίας εἰς τὰ εἰρημένα ἀνώτερα ἐκπαιδευτικὰ ἴδρυματα. 'Αλλὰ καὶ μᾶλλα ταῦτα, ὁ Θεόφιλος Καΐρης (1784—1853) δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ Πλάτων τῆς Νέας 'Ἐλλάδος. 'Ἐπίσης καὶ εἰς τὰς θεωρίας καὶ ἀντιλήψεις τοῦ Πέτρου Βράιλα 'Αρμένη, τοῦ Νεοφύτου Βάμβα, τοῦ Δούκα, τοῦ N. Κοτζιᾶ, κλπ. ἀνακαλύπτομεν ἐπίδρασιν τοῦ ἰδεαλισμοῦ καὶ τοῦ Πλατωνισμοῦ, ἐστω καὶ διὰ τῆς φιλοσοφίας τοῦ Schelling ἢ τοῦ V. Cousin. Δυσκόλως δύναται νὰ ἀποδειχθῇ ἡ συνέχεια τοῦ Πλατωνισμοῦ τῶν Βυζαντινῶν χρόνων καὶ εἰς τὴν Νέαν 'Ἐλλάδα. 'Η ἐπίδρασις ὅμως τοῦ Πλάτωνος φαίνεται διὰ τῆς θρησκείας καὶ διὰ τῶν ἔθνικῶν ἰδεῶν τῶν νεωτέρων 'Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι δὲν ἔπαυσαν νὰ θεωροῦν τὸν Πλάτωνα «θεῖον». Παρὰ ταῦτα καὶ ἀξιόλογοι ἔρευναι, ίδιως φιλολογικαὶ καὶ διορθωτικαὶ τῶν κειμένων, ἔχουν γίνει μέχρι σήμερον, σὺν τῷ χρόνῳ δὲ τὸ ἐνδιαφέρον πρὸς τελειοτέραν γνῶσιν τοῦ Πλάτωνος καὶ πρὸς ἐμβάθυνσιν εἰς τὰς φιλοσοφικὰς αὐτοῦ θεωρίας, γίνεται μεγαλύτερον. Εἰς τοῦτο συμβάλλει καὶ ἡ Ἀραδημία τῶν 'Αθηνῶν, ἡ ὅποια, ἔχουσα συνείδησιν τῶν ὑποχρεώσεών της πρὸς τὸν πρῶτον αὐτῆς ἴδρυτήν, φροντίζει καὶ διὰ τὴν διάδοσιν τῆς Πλατωνικῆς φιλοσοφίας ἐν 'Ἑλλάδι, προστατεύουσα καὶ ὑποστηρίζουσα συγγραφάς ἔργων περὶ Πλάτωνος καὶ ἐκδόσεως τῶν Διαλόγων. 'Εκεῖνο ὅμως τὸ ὅποιον μαρτυρεῖ ἴδιαιτέρως περὶ τοῦ συνδέσμου τῆς νεοελληνικῆς πνευματικῆς ζωῆς πρὸς τὸν Πλάτωνα καὶ τὸ ὅποιον τιμᾷ τὴν 'Ἑλλάδα, τὴν

Ακοδημίαν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὸν χορηγὸν καὶ εἰσηγητὴν τοῦ περὶ οὐ δ λόγος ἔργου Κρου Π. Ἀριστόφρονα, είναι ἡ δι' ἀνασκαφῶν προσπάθεια πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ ἐπανασύστασιν τῆς παλαιᾶς Ἀκαδημίας τοῦ Πλάτωνος, δχι ὡς Ἀκαδημίας τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλ' ὡς «Κοινοῦ» τῶν Ἀκαδημιῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ίδρυμάτων δλού τοῦ κόσμου. Ὁπως δὲ Πλάτων εἰς τοὺς Νόμους τοῦ ἔχει ὑπ' ὅψιν «Ι ε ρ ὁ ν», τὸ δποῖον νὰ γνωμοδοτῇ περὶ ἀνωτέρων καὶ σπουδαίων ζητημάτων τῆς κοινωνίας καὶ τῆς πολιτείας, οὕτω καὶ δ. Π. Ἀριστόφρων ἐφαντάσθη, τοιούτον «ἴερὸν» διὰ τὴν νεωτέραν ἐπιστήμην καὶ τὴν πνευματικὴν ζωῆν, νὰ καταστήσῃ τὸν τόπον ἐκείνον δπου ἀνεπτύχθησαν αι Πλατωνικαὶ θεωρίαι καὶ ἔλαμψε τὸ πνεῦμα τοῦ Πλάτωνος, τὴν ἐπίδρασιν τοῦ δποίου ούδεις ἀσχολούμενος εἰς τὰ κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ διαμόρφωσιν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς πνευματικῆς ζωῆς είναι δυνατὸν νὰ διαφύγῃ.

Ἐφθάσαμεν εἰς τὸ τέλος τῆς παρούσης ἔργασίας. Ἅς μᾶς ἐπιτραπῆ νὰ σημειώσωμεν ὡς ἐν συμπεράσματι τί κυρίως προέκυψεν ἐξ αὐτῆς. Κατὰ πρῶτον ἀπεδείχθη ὅτι δὲ Πλάτων δὲν ὑπάρχει εἰς τὸ βάθος τοῦ παρελθόντος τῆς πνευματικῆς ἡμῶν ζωῆς, ἀλλ' ὅτι είναι συνυφασμένος πρὸς αὐτὴν κατὰ τρόπον τοιούτον, ὥστε παντοῦ καὶ πάντοτε νὰ ἐπιδρᾷ. Ὁ Ιστορικὸς Πλάτων, τὸν δποίον ἔχει ὑπ' ὅψιν ἡ φιλοσοφία καὶ ἡ φιλολογία ἀπὸ τοῦ 19ου αἰῶνος, είναι ἡ προσωπικότης τοῦ Πλάτωνος καὶ αἱ θεωρίαι αὐτοῦ ὡς παρουσιάσθησαν πρώτην φορὰν εἰς τὴν Ιστορίαν. Ἀλλ' ἀπὸ τούτων διεμορφώθη εἰς Πλατωνισμὸς παρακολουθῶν καὶ καθοδηγῶν παντοῦ καὶ πάντοτε τὴν ἐκ φύσεως ρόπην τῆς πνευματικῆς ζωῆς πρὸς ἀνώτερα ιδεώδη, τὴν ἐκ φύσεως τάσιν τῆς ψυχῆς πρὸς τὸν ὑπερουράνιον κόσμον καὶ πρὸς τὸν «νοητὸν ἥλιον», ἀπὸ τὸν δποῖον λαμβάνει τὴν δύναμιν καὶ τὴν ίκανότητα νὰ διαμορφώνῃ τὴν ὄλην καὶ νὰ κανονίζῃ, διόπως πρέπει τὰς σχέσεις αὐτῆς πρὸς τὴν ζωήν. Ὡς δεύτερον, μεταξὺ τῶν πολλῶν δλλων, ἀποτέλεσμα τῆς ἔργασίας αὐτῆς, δυνάμεθα νὰ σημειώσωμεν τὸ ὅτι δσάκις ἡ πνευματικὴ ζωὴ ἀναλαμβάνουσα στρέφεται πρὸς τὸν ιδεαλισμόν, ἀπὸ τὸν Πλάτωνα ἀντλεῖ δυνάμεις διὰ τὴν περαιτέρω πορείαν καὶ πρόοδον τῆς. Ἀναγέννησις πνευματικῆς ζωῆς σημαίνει διὰ τοῦτο καὶ ἀναγέννησιν καὶ ἀναινέωσιν καθ' ἓνα οίονδήποτε τρόπον καὶ τοῦ Πλάτωνος. Τοῦτο, διότι δὲ Πλάτων ὀδηγεῖ ἀσφαλέστερον τὰς ψυχὰς ἀπὸ τὸ σκοτεινὸν σπήλαιον τοῦ ὄλισμοῦ καὶ τοῦ σκεπτικισμοῦ εἰς τὸ λαμπρὸν φῶς τοῦ πνευματικοῦ ἥλιου, εἰς τὰ ιδεώδη.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
Θ. ΠΕΤΣΙΟΥ

Βιβλιογραφία

1. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΔΕΔΤΙΑ. W. S. Teuffel: Übersicht d. platon Litteratur, Tübingen. Bursian: Jahresbericht. Jahresberichte f. philol. Vereins z., Berlin. F. Überweg. K. Preachter: Geschichte der Philosophie.
2. ΗΕΡΙΟΔΙΚΑ. Neue Jahrb. f. d. Klass. Altertum, Philolog. Wochenschrift, Die Antike, Berlin. «Mind» London, Journal of hellen. Stud., London. Archiv f. Gesch. d. Philosophie, Leipzig - Berlin. Rhilos. Monats hefte. «Ἀθηνᾶ» Περιοδικ. ἐν Ἀθήναις.
3. ΛΕΞΙΚΑ. Joh. Jac. Wagner: Wörterbuch d. platon Philosophie, Göttingen 1799. Chr. g. L. Grossmann: Lexici platonici specimen, Altenburg 1828. G. A. Fr. Ast: Lexicon platonicum sive vocum platoniarum index, Berlin. Lewis Campbell-J. Burnet: Lexicon Platonicum, Lond. Pauly-G. Wissowa Real. Enzyklopädie der Klassischen Altertumswissenschaft.
4. ΙΣΤΟΡΙΑΙ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ ΉΕΡΙ ΠΑΑΤΩΝΟΣ. C. F. Hermann: Geschichte u. System d. platon. Philosophie, Heidelberg 1839. H. Ritter: Gesch. d. Philosophie, Hamburg 1853. Ed. Zeller: Die Philosophie d. Griechen, Tübingen. Th. Gomperz: Griechische Denker, Leipzig 1909. Fr. Überweg-K. Preachter: Gesch. d. Philosophie, Berlin 1920)28. Alfr. Fouillée: Histoire de la Philosophie, Paris 1882. A. W. Benn: Histor. of ancient philosophy, London 1912. J. Burnet: Greek philosophy, London 1914. G. Grote: Platon, London 1885. W. Windelband: Platon, Stuttgart 1910. C. Piat: Platon, Paris 1906. A.E. Taylor: Plato, London 1909. Max. Wundt: Platons Leben u. Werk, Jena 1914. O. Williamson: Geschichte des Idealismus, Braunschweig 1907. A. Dies: Platon, Paris 1929. U. v. Williamowitz-Moellendorff: Platon, Berlin 1920. P. Friedländer: Platon, Berlin 1928)30. Abel Hermant: Platon, Paris 1925. K. Hildebrandt: Platon, Berlin 1933. W. Jaeger: Platons Stellung im Aufbau d. griech Bildung, Berlin 1928. H. Leisegang: Die Platondeutung der Gegenwart, Karlsruhe 1929. P. Natorp: Platons Ideenlehre, Leipzig 1903. C. Ritter: Platon, München 1910. Raeder H.: Platons philos. Entwicklung, Leipzig 1910. K. Singer: Platon

der Gründer, München 1925. C. Bitter: Die Kerngedanken d. platon. Philosophie, München 1932. M. Hoffmann: Antike Philosophie 1921.

5. ΗΕΡΙ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΗΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ. Απόλληλος ροος: Χρονικά. Ολυμπιαδέροος: Βίος Πλάτωνος. Η λογοτέχνης: Δίσκοι. Διογένειος Λαζαρίδης: Βίος και γένος τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ εὐδοκημησάντων. Σούτζα: Λεξικόν 2000. Marcillii Ficini: Vita Platonis 1483. A. Boehck: Charakteristik Platos. G. Grotte: Platon and the other companion of Sokrates, London 1885. A. E. Chaigneau: La vie et les écrits de Platon, Paris 1871. Ch. Huit: La vie et l'œuvre de Platon, Paris 1893. von Oordt: Plato and his times, Oxford 1895. W. Windебанд, Platon, 1910. Max Wundt: Platons Leben und Werk, Jena 1914. C. Ritter: Platon, München 1920. U. v. Wilamowitz-Moellendorf: Platon, 1919. Ernst Howald: Platons Leben, Zürich 1923. Friedemann H.: Platon-Seine Gestalt, Berlin 1914. K. Singer: Platon und das Griechentum, München 1920. K. Singer: Platon der Gründer, München 1928. Γ. Η. Οικονόμου: Ἀρχαιολογ. δοκιμα, 37, 226. (περὶ Ἰσθμιονίκης, Λειτής, Αἴγαοεις κλπ). H. Gomperz: Platons Selbstbiographie 1928.

6. ΗΕΡΙ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ. Weber: De academ. litt. athen., Göttingen 1885. U. v. Wilamowitz-Moellendorf: Die Philosophenschulen, Berlin 1881. H. Usener: Organisation der wissenschaftl. Arbeit (Preuss. Jahrb., 53—1884). E. Howald: Die platonische Akademie, 1921. P. L. Landsberg: Wesen und Bedeutung d. platonischen Akademie, Bonn 1923. O. Immisch: Academia 1924.

7. ΗΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ Η. Alline: L'histoire et la critique du texte Platonicien (Rev. de philol. 34—1910). Mart. Schanz: Ad Plat. et Censorium, Gott. 1867. Studien, z. Gesch. des platon - textes, Würzburg 1874. Mor. Vermehren: Plat. Stud, Leipzig 1870. A. Jordan: De codicum Platoniorum auctoritate Jahrb. (d. Klass. Philol. Suppl. 7, 1875). O. Apelt: Observationes criticae in Plat. dialogos, Weimar 1880. H. Usener: Unser Platontext (Gött. gel. Anz. 1892). A. Schäffer Quaestiones Platonicae, Strassburg 1898. C. F. Hermann: Gesch. u. system d. plat. Philosophie, Heidelberg 1839. Ed. Zeller: Platonische Studien, Tübingen 1839. G. F. W. Suckow: Die wissenschaftl. und Künstler. Form d. platon. Schriften, Berlin 1856. Ed. Munk: Die na-

türl. Ordung d. platon Schriften, Berlin 1856. H. Bonitz: Platonische Studien, Berlin 1886. F. Ueborweg: Untersuchungen üb. die Echtheit und Zeitfolge platon. Schriften, Wien 1861. Ed. Alberti: Die Frage nach Geist und Ordnung d. platon. Schriften, Leipzig 1864. G. Groote: Platon ος ήv. K. Schaar-schmidt: Die Sammlung d. platon. Schriften z. Z., Bonn 1866. Alfr. Day: Summary and analysis of the dialogues of Plato, London 1870. G. Teichmüller: Über die Reihenfolge d. platon. Dialoge, Leipzig 1879. W. Christ: Plat. Studien, München 1886. Th. Gomperz: Plat. Aufsätze, Az. 1887. G. Ritter: Untersuchungen üb. Platon, Stuttgart 1888. F. Susmuth: Neue platon. Forschungen 1898. Ferd. Horn: Platonstudien, Wien 1893. H. v. Arnim: Die Verwertbarkeit d. sprachstatistischen Methode, Wien 1900. Fr. Blass: Über die Zeitfolge von Platons letzten Schriften, Berlin 1903. H. Radde: Platons philosophische Entwicklung, Leipzig 1905. G. L. Radice: Studi Platonici, Arpino 1906. Otto Apelt: Platonische Aufsätze, Leipzig 1912. J. Stenzel: Über zwei Begriffe, Breslau 1914. Max Polenz: Aus Platos Werdezeit, Berlin 1913. W. Lutoslawski: Platon Forschungen. R. Hirzel: Der Dialog, Leipzig 1895. J. J. Bearn: A new clue to the order of the Platon dialogues, London 1913. J. J. Stenzel: Litterar. Form u. philes. Gehalt d. plat. Dialogen, Breslau 1916. H. v. Arnim: Platos Jugenddialoge, Leipzig 1914. P. Deussen: Vedanta, Platon u. Kant, Wien 1917.

8. ΗΕΡΙ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ. W. G. Tennemann: System d. platon Philosophie 1792-5. Fr. Schleiermacher: Sämmtl. Werke, Berlin 1835-64. Alfr. Fouillée: La philos. d. Platon, Paris 1912. Ch. Renard: Platon sa philosophie etc. Paris 1892. J. o h. Wolff: Die platon Dialektik. G. Schneider: Die Weltanschauung Platons Berlin 1898. S. P. Shorey: The unity of Platon thought, London 1914. O. Schneider: Versuch einer genetischen Entwicklung des platon. ξγαθόν, Brandenburg 1874. H. Cohen: Die plat. Ideeulehre n. d. Mathematik, Marburg 1879. K. Röhling: Die Ideenlehre des Platon, Mies 1875. Aless. Chiappelli: Della interpretazione panteistica di Platone, Firenze 1881. E. Stoelzel: Die Behandlung des Erkenntnisproblems b. Platon, Halle 1908. Nicolaia Hartmann: Platons Logik d. Seins, Giessen 1909. H. Siebeck: Platons Lehre von der Materie, Halle 1888. I. Stenzel: Zahl u. Gestalte Platon u. Aristoteles, 1924. B. Rothlauf: Die Physik Platons, Mün-

chen 1887. J. A. K. H o r o w i t z: Untersuchungen über Platons u. Platos Lehre v. d. Weltsoeprung, Marburg 1854. Χαροπόντιον Πλάτωνος: De tribus animae partibus apud Platonem, Göttingen 1875 (ἐντελεχεία της φύσεως). M. H. W o o d: Platos Psychology, Oxford 1908. A. B. Coo k: The metaphysik Basis of Platos Ethik, Cambr 1895. V. Brochard: La morale de Platon. K. I. Λογοθεωρία της Ερωτικής φιλοσοφίας του Πλάτωνος, 'Αθηναί: 1913. L. Robin: La Theorie platonicienne de l'amour, Paris 1908. C. Bötticher: Eros u. Erkenntnis b. Plato, Berlin 1894. J ulius Stenzel: Studien zur Entwicklung d. platon. Dialektik 1917. A. Scheidung: Platos Ansichter über Tugend, Waldeab 1880. G. Michaelis: Die Entwicklungsstufen in Platos, Tugendlehre 1893. P. F. Stuhrl: Vom Staatsleben nach platon. Aristot. u. christl. Grundsactzen, Berlin 1850. Carl Nohle: Die Staatslehre Platos καὶ πολ., Jena 1880. R. Schöller: Das Staatsideal Platos, 1901. E. Barker: The political thought of Plato, London 1906. L. Wittmann: Erziehung u. Unterricht b. Plato, Giessen 1868—I. Polach: Erziehungsmodelle b. Platon und Aristoteles, 1904. I. E. Adams on: The theory of education in Platos Republic, London 1903. I. Stenzel: Plato der Erzieher, Breslau 1928. Ch. Léveque: Platon considéré comme fondateur de l'esthétique, Paris 1859. K. Justi: Die aesthet. Elemente in d. platon. Philosophie, Marburg 1860. W. Jaeger: Platons Stellung im Aufbau b. griech. Bildung 1928. E. Frank.: Plato u. d. sogenannte Pythagoreer, 1923. Ed. Salin: Platon d. griech. Utopie, 1921. K. Reinhardt: Platons Mythen 1927. R. Lagerborg: Platonische Liebe 1926. G. Falter: Beiträge zur Gesch. d. Idee, 1906. I. Demel: Platons Verhältnis zur Mathematik, 1929. I. A. Stewart: Platon Doctrine of Ideas, 1909. S. Mack: Die platon. Ideenlehre in ihren Motiven 1912. H. Barth: Die Seele in der Philosophie Platons, 1921. O. Wilkens: Atlantis, 1913. Kurt Steinerheim: Moderne Gedanken über Staat u. Erziehung b. Platon, 1924. II. Béatrix: 'Αρμένη: Η φιλοσοφία του Πλάτωνος κατά Fouillée, 1873. II. Γρηγορίδης: Περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς κατά Πλάτωνα, 1880. 'Ιγν. Μοσχάκης: 'Ο Πλάτων καὶ οἱ Θεοὶ τῆς πόλεως, Αἰών. 1872. X. 'Ανδρούσος: Τὸ κακὸν παρὰ Πλάτων, 'Αθηναί: 1896. X. 'Ανδρούσος: 'Η τοῦ Πλάτωνος θεωρία τῆς γνώσεως, 'Αθηναί: 1902. Θεοφ. Βορέας: Das Weltbildende Prinzip in d. platon. Philos, Leipzig 1899 (ἐν διατρ.). Θεοφ. Βορέας: 'Η περὶ μετεμψυχώσεως δόξα τῶν ἡρώων 'Ελλήνων, 'Αθηναί: 1913. K. I. Λογοθεωρία τοῦ: 'Η περὶ ιδεῶν θεωρία τοῦ Πλάτωνος, 'Αθηναί: 1908. K. I. Λογοθεωρία τοῦ: 'Η ψυχολογία τοῦ Πλάτωνος, 'Αθηναί: 1922. I. Walter?

Geschichte der Aesthetik zλπ., Leipzig 1893. C. Baumker: Platonismus im Mittelalter, München 1916. H. Leisegang: Die Platondeutung d. Gegenwart, Karlsruhe 1920. E. Hornfeffer: Der Platonismus u. d. Gegenwart, Kassel 1920. W. Willi: Das litt. Platonbild seit Schleiermacher, 1925. I. Σωκουρῆς: Πλάτωνος Συμπόσιον, 'Αθήναι: 1934.

Στη γ. 'Ελλαστική περιοδική βιβλιογραφία περιερχόμενη στην απονόμως τηρητική περιοδικότητα Πλάτωνος έγραψεν.

***Εργα του αύτου Συγγραφέως σχετικά:**

1. Die Philosophie d. griechischen Kirchenväter, Zürich 1921.
2. Die Entwicklung des geistigen Lebens, Zürich 1922.
3. Die Lehre W. Wundts vom primitiven Geistesleben, Langensatza 1921.
4. Der Begriff der Tugend bei Aristoteles, Zürich 1921.
5. Ιστορία τῆς φυγολογίας, 'Αθήναι 1927. 'Αδ. Καρτσίκου.
6. ΑΙ ἡθικαὶ βάσεις τῆς πολιτείας, 'Αθήναι 1933. 'Εκδ. Οἰκ. Δημογράφων.
7. G. F. Lipps: ΑΙ περὶ κόσμου, καὶ τῶν ἡτοῖς ἀντιλήψεις, 'Αθήναι 1932. 'Εκδ. Οἰκ. Δημογράφων.
8. Das Entwicklungszennis, Aarau Sauerländer 1934.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πρόλογος
Εισαγωγή

Σελ.
3— 16
17— 29

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ : 'Η προσωπικότης και ὁ βίος τοῦ Πλάτωνος.

1. Περιβάλλον και συνθῆκαι: α) Αἱ Ἀθῆναι. β) Ἡ ἀνωτέρα κοινωνία τῶν Ἀθηνῶν	33— 45
2. Καταγωγή, παιδική ἡλικία, νεότης: α) Ἡ οἰκογένεια.β) Ἡ κατά τὴν παιδικήν ἡλικίαν ἀνατροφή τοῦ Πλάτωνος.γ) Νεανικαὶ κλίσεις καὶ ἐπιδόσεις. 'Η πρώτη γυνωριμία μὲ τὴν φιλοσοφίαν.....	45—59
3. 'Ο Πλάτων εἰς τὸ περιβάλλον καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ Σωκράτους: α) Πότε καὶ πῶς ἐγνώρισε τὸν Σωκράτην ὁ Πλάτων. β) Ἡ προσωπικότης τοῦ Σωκράτους. γ) Ἡ ἐπίδρασις τοῦ Σωκράτους εἰς τὸν Πλάτωνα	59— 72
4. Αἱ πρῶται ἀποδημίαι καὶ περιηγήσεις τοῦ Πλάτωνος: α) Εἰς Μέγαρα, Αἴγυπτον, Κυρήνην καὶ κάτω Ἰταλίαν. β) Εἰς Σικελίαν καὶ Συρακούσας	73— 85
5. 'Ιδρυσις καὶ λειτουργία τῆς Ἀκαδημίας: α) Αἱ νέας συνθῆκαι, ὑφ' ἓς Ιδρύθη ἡ Σχολή.β) Ὁ τόπος τοῦ Ἀκαδήμου. 'Η λατρεία τῶν Μουσῶν.γ) Ἡ δργάνωσις τῆς Ἀκαδημίας. δ) Οἱ Ἀκαδημιοί.ε) Πρόγραμμα τῆς Ἀκαδημίας. Μαθήματα καὶ διδασκαλία	85—101
6. Αἱ τελευταῖαι ἀποδημίαι καὶ τὸ τέλος τοῦ βίου τοῦ Πλάτωνος: α) Τὸ δεύτερον ταξείδιον τοῦ Πλάτωνος εἰς Σικελίαν.β) Τὸ τρίτον εἰς Σικελίαν.γ) Αἱ δυσμαὶ τοῦ βίου: Θάνατος καὶ ἀθανασία	101—120
7. Ψυχογραφία καὶ χαρακτήρ τοῦ Πλάτωνος:α) Ὁρισμὸς τοῦ θεμάτος. Αἱ πληροφορίαι τῶν δρχαίων. β) Οἱ πυρήνες καὶ τὰ γενικὰ γνωρίσματα τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Πλάτωνος.γ) Ἡ γραμμή τῆς ζωῆς καὶ ἡ διαμόρφωσις τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Πλάτωνος. δ) Ο ἔρως ε) Χαρακτηρισμὸς τοῦ Πλάτωνος ὡς Ἐπιστήμονος. στ) 'Ανδριάντες καὶ προσωπογραφίαι τοῦ Πλάτωνος.....	120—142

Πλάτων—Γ. Παναγιωτίδου

E.Y. Δασκ. Κ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ: Τὰ Συγγράμματα τοῦ Πλάτωνος. - Διάλογος - Παιδεία - Εἰδος.

Σελ.

1. Ἡ γένεσις καὶ διαμόρφωσις τοῦ Διαλόγου: α) Προέλευσις τοῦ διαλόγου ἐκ τῆς Ἐληνικῆς πνευματικῆς ζωῆς. β) Ὁ προφορικὸς καὶ ὁ γραπτός λόγος. γ) Ἡ περαιτέρω διαμόρφωσις καὶ ἡ ἔξελιξις τοῦ διαλόγου 145-165
 2. Σύντομος ἴστορία τῶν συγγραφῶν τοῦ Πλάτωνος: α) Τὰ κείμενα καὶ αἱ πηγαὶ. β) Πάπυροι, Ἐκδόσεις ἀρχαῖαι, Ἐρυθραῖαι καὶ Σχόλια. γ) Αἱ συγγραφαὶ τοῦ Πλάτωνος εἰς τὴν πνευματικήν ζωὴν κατὰ τοὺς ἀπὸ τῆς Ἀναγεννήσεως μέχρι σήμερον χρόνους 165-186
 - Τὸ ζάτημα τῆς γνησιότητος τῶν Συγγραφῶν τοῦ Πλάτωνος:
α) Ἡ παράδοσις. β) Αἱ μαρτυρίαι τῶν ἀρχαίων. γ) Τὸ περιεχόμενον. δ) Ἡ καλλιτεχνικὴ παράστασις. ε) Ἡ ἔρευνα τῆς γλώσσης καὶ τοῦ ὑφους. ζ) Διάκρισις: 1) ἀναμφισβητήτως καὶ ἀποδειγμένως γνησίων τοῦ Πλάτωνος ἔργων· 2) κατὰ πιθανότητα γνησίων· 3) κατὰ πιθανότητα μὴ γνησίων ἔργων τοῦ Πλάτωνος· 4) ἀποδειγμένως μὴ γνησίων τοῦ Πλάτωνος ἔργων 186-197
 4. Χρόνος συγγραφῆς καὶ διαδοχικὴ σειρὰ τῶν ἔργων τοῦ Πλάτωνος: α) Ἡ παρὰ τῶν ἀρχαίων κατάταξις τῶν Διαλόγων εἰς σειράς. β) Αἱ νεώτεραι θεωρίαι περὶ χρόνου συγγραφῆς καὶ περὶ σχέσεως τῶν διαλόγων. γ) Αἱ σύγχρονοι Μέθοδοι προσδιορισμοῦ τῆς χρονολογίας καὶ τῆς σειρᾶς τῶν διαλόγων. δ) Κατάταξις τῶν διαλόγων κατὰ χρονολυγικήν σειράν καὶ σχέσιν περιεχομένου 197-220
 5. Λογοτεχνικὲς χαρακτήρες καὶ καλλιτεχνικὴ ἀξία τῶν Διαλόγων τοῦ Πλάτωνος: α) Ποίησις καὶ φιλοσοφία. Τὸ φιλοσοφικὸν δρᾶμα β) Ἐξωτερικὴ καὶ ἵσωτερικὴ συγκρότησις τῶν Διαλόγων. γ) Ἡ Εἰρωνεία. δ) Ὁ Μῦθος 221-245
- ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ :** Τὸ περιεχόμενον τῶν διαλόγων συμφώνως πρὸς τὴν φιλοσοφικὴν ἔξελιξιν τοῦ Πλάτωνος.
- A'. Ἡ φιλοσοφικὴ ἔξελιξις τοῦ Πλάτωνος καὶ τὰ στάδια αὐτῆς.... 249-256
 - B'. Τὰ περιεχόμενα τῶν Συγγραφῶν τοῦ Πλάτωνος κατὰ περιόδους τῆς φιλοσοφικῆς αὐτοῦ ἔξελίξεως.
 1. Χαρακτηρισμὸς τῆς πρώτης περιόδου καὶ διάλογοι: α) Ἡ Ἀπολογία τοῦ Σωκράτους β) Κρίτων γ) Ἰων δ) Πρωταγόρας ε) Λάχης στ) Χαρμίδης ζ) Πολιτείας α'. (Θρασύμαχος) η) Εὔθυφρων θ) Λύσις 256-300

2. Διάλογοι τῆς δευτέρας ἡ μεταβατική περιόδου. Χαρακτηρισμὸς αὐτῆς: α) Γοργίας β) Μένων γ) Εύθυνος δ) Ἰππίας ἐλάττων ε) Ἰππίας μείζων στ) Κρατύλος ζ) Μενέχενος 303-334
3. Διάλογοι τῆς τρίτης περιόδου ἡ τῆς ὀκμῆς τοῦ Πλάτωνος. Χαρακτηρισμὸς αὐτῆς: α) Συμπόσιον, β) Φαιδων γ) Πολιτεία (II-X) δ) Φαιδρος 334-380
4. Διάλογοι τῆς τετάρτης και τέλευταίς περιόδου. Χαρακτηρισμὸς αὐτῆς: α) Θεαίτητος β) Παρμενίδης γ) Σοφιστής δ) Πολιτικὸς ε) Φίληθος στ) Τίμαιος ζ) Κριτίας η) Νόμοι θ) Ἐπινομίς. 381-437
5. Οι λοιποὶ διάλογοι και αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Πλάτωνος: Οἱ νόμοι οἱ Ἀξιοχόοι: Περὶ δικαίου, περὶ ἀρετῆς, Δημόδοκος, Σισυφος, Ἐρυξίας, Ἀλκυών α) Θεάγης, β) Ἀλκιβιάδης α' γ) Ἀλκιβιάδης β' δ) Ἰππαρχος ε) Ἐρασταὶ στ) Κλειτοφῶν ζ) Μίνως η) Ἐπιστολαὶ 438-440

**ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ: Ἡ φιλοσοφία τοῦ Πλάτωνος.
Τὸ ἀληθές, τὸ ἀγαθόν, τὸ καλόν, τὴ δινωτάτη Ιδέα.**

1. Χαρακτήρ τῆς φιλοσοφίας τοῦ Πλάτωνος 443-450
2. Ὁρισμὸς και διαίρεσις τῆς φιλοσοφίας κατὰ Πλάτωνα 450-460
3. Τὸ ἀληθές: α) Ἡ διαλεκτικὴ ἔρευνα και ἔξαρτοβωσὶς τῆς ἀληθείας. β) Αἱ Ιδέαι. γ) Ἡ φύσις και ἡ ψυχὴ 460-526
4. Τὸ ἀγαθόν: α) Ἡ διπλῆ σημασία και ἔννοια τοῦ ἀγαθοῦ. β) Τὸ ἀγαθόν ἐν τῷ ἀτομικῷ βίῳ. Ἡθικὴ. γ) Τὸ ἀγαθόν ἐν τῇ κοινωνίᾳ και Πολιτείᾳ. β) Περὶ ἀνατροφῆς και παιδείας 526-568
5. Τὸ καλόν: α) Ἡ Ιδέα τοῦ καλοῦ. β) Αἱ ἐκδηλώσεις τοῦ καλοῦ. γ) Αἱ διάφοροι τέχναι. Εἰδικὴ αἰσθητικὴ 568-582
6. Ἡ δινωτάτη ιδέα: α) Τὸ «μέγιστον και μάλιστα προσῆκον μάθημα». β) Μυστικισμὸς τοῦ Πλάτωνος 582-593
7. Ἡ φιλοσοφία τοῦ Πλάτωνος διὰ τῶν αἰώνων: α) Ὁ Πλάτων ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ και τῇ πνευματικῇ ζωῇ πρὸ τοῦ Νεοπλατωσμοῦ. β) Ὁ Πλάτων εἰς τὸν Νεοπλατωσμὸν και εἰς τὸν Χριστιανισμόν. γ) Ὁ Πλατωνισμὸς κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἀπὸ τῆς ἀναγεννήσεως ἐν Ἰταλίᾳ 593-617
Βιβλιογραφία 619-623